

krattiet, fremkom der atter, hvad jeg for min Deel, saavidt jeg kjender Historien, ikke synes er ganske usadvanligt ved den ærede Talers Foredrag, endeel Paastaaende i historisk Henseende, som jeg i det Ringeste ikke vil paatage mig Ansvar for; naar jeg saaledes hørte omtale, at ikke blot i Holsteen, men overhovedet overalt, var det i de næstforegaaende Aar ikke de af Folket frit valgte Mænd men Bureaukrattiet, som søgte at nedrive Kongemagten, saa veed jeg ikke, om nogetsteds Bureaukrattiet er optraadt saaledes. Det kan maaskee have afgivet et meget slet Værn for Kongemagten; men jeg troer, at hvad enten vi see hen til Tydsland eller til andre Steder, saa er det ikke Bureaukrattiet, som har villet nedrive Kongemagten, og ikke de folkevalgte Mænd, der have holdt sig ganske fri derfor. Men lad nu dette almindelige Spørgsmaal fare, og lader os fra den lange Reise gennem Frankrig til dets Parlater og Departementer, og dernæst fra til Norge og Holsteen komme tilbage til Danmark, hvor vi befinde os og hvor vi skulle handle, og lader os gjøre det, som det forekommer mig, at den ærede Taler under denne vide Omvandring aldeles ikke gjorde, lader os fæste Øinene paa det foreliggende Forslag og dets Bestaaenhet. Thi det forekommer mig, at under den meget stærke Tale om Bureaukrattiet maaledes der vel et Spøgelse paa Vægen, for at gjøre Folket bange, men de væsentlige Indsigelser, som ere gjorte imod dette Lovforslag, blevne ikke synderligt imødegaaede. Jeg skulde om selve Lovforslagets Bestaaenhet maaskee have henholdt mig baade til hvad der er sagt af andre ærede Talere, og navnlig til, hvad der er fremført af en Mand, som man ikke vil kunne mistænke for nogen stor Sympathi for Bureaukrattiet eller Omhed for Ministeriet, nemlig den ærede Rigsdagsmand for Præsto Amts 2det District (Schack), thi det forekommer mig, med fuld Paastjonnelse af de grundige Bemærkninger, som ere komne fra andre Sider, at han dog klarest har udtalt, hvad der er dette Forslags Hovedmangel. Men da jeg maa være aldeles uenig med den ærede Rigsdagsmand, med hvem jeg er saa enig om Forslagets Bestaaenhet, med Hensyn til det endelige Resultat, til hvad vi her i Salen

skulde beslutte ved den foreslaaende Afstemning, saa kan jeg dog ikke undlade at omtale Grunden til denne Uenighed, og derved tillige at komme ind paa Lovforslaget. Magtet han nemlig ansaae Lovudkastet for aldeles forkasteligt, troede han dog, at man burde lade det gaae til anden Behandling, idet maaskee dog et Udvalg vilde kunne bringe noget Brugbart ud af det, eller at dog Behandlingen i og for sig paa anden Maade kunde medføre Nytte; men jeg troer, at man for det Første ikke skal lade et Lovudkast, som har saa væsentlige Mangler, gaae til 2den Behandling, ikke blot fordi man ikke skal, som der oftere advares imod, spille Thingets Tid og Medlemmernes Kræfter, men fordi man ikke skal vænne sig til at nedsætte Commissioner til at udarbejde Love istedetfor Comiteer til at prøve de foresagte Lovforslag; og dernæst skal man ikke gaae videre end til 1ste Behandling, naar de Mangler, som man finder ved et Lovudkast, ikke angaae Enkeltheder, men hele Principet, hvorpaa Forslaget er bygget, og den hele Form, som ikke kan blive brugbar, uden at der fremkommer et aldeles nyt og et aldeles afvigende Forslag, for ikke ligesom at give det, man erkjender for forkasteligt, en vis Sanction. De Mangler, som af Forskjellige ere udviklede ved det foreliggende Forslag, synes mig at kunne henføres til 4 Punkter. Det første er det, at Lovforslaget aldeles mangler den Klarhed og bestemte Udforlighed, som det maatte have for at være praktisk brugbart, og for at kunne gennemføres; det andet er, at Lovforslaget aldeles ikke vilde medføre en Afsløsning af Centralisationen, en Formindstelse af den for store Sammendragning af alle Antiggenders Afgjørelse til eet Punkt, hvorpaa det siger sig at ville gaae ud, men at det meget mere vilde lade dette Onde bestaae i en anden Form; den tredje Grund til Forslagets Forkastelse er, at det vilde paa en betænkelig Maade svække den almindelige Statsmagts, Statsregjeringens Myndighed, og den fjerde, at det ved at svække denne Magt vilde udsætte Riget for Fare for at opløses. Jeg veed meget vel, at Intet af dette paa nogen Maade ligger i Forslagsstillers Hensigt, men jeg troer ikke desto mindre, at det ligger i Forslagets Bestaaenhet. Hvad